

Tvoríme učebné zdroje pre spotrebiteľské vzdelávanie

PLÁN VYUČOVACEJ HODINY

Autor	Mgr. Božena Stašenková, PhD. © 2019
Téma	Potraviny – čo sa doma naučíš
Spojenie predmetov	slovenský jazyk, biológia, občianska náuka, etická výchova, ekonomika, obchod a služby
Obsah	Potraviny ako dôležitá zložka zdravia sú povinne označené spoločnými európskymi pravidlami. Žiaci sa učia o označovaní potravín na pozadí situácie narodeninovej oslavy, na ktorú Andrea a Eva pozývajú spolužiakov. Dievčatá nemajú skúsenosti s nakupovaním, získavaním informácií o cenách, či využívaním dôležitých informácií, ktoré sú označené na potravinách. Žiaci sú postavení do roly rodičov, ktorí ich to majú naučiť na reálnych príkladoch.
Užitočné odkazy	MÁRTIN, N. A. et al. <i>Spotrebiteľská výchova v triede</i> . 1.vyd. Stará Ľubovňa: Asociácia spotrebiteľských subjektov Slovenska, 2007. ISBN978-80-969329-2-4 <i>Európsky diár</i> . Brusel: Generation Europe Foundation. Vyd. 2005-2011. ISBN 978-92-79-17408-7 https://www.svps.sk/potraviny/otazky.asp www.dtest.cz/ecka http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/548990/EPRS_BRI(2015)548990_REV1_EN.pdf https://eurlex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2018:196:FULL&from=EN https://europa.eu/youreurope/citizens/consumers/unfair-treatment/unfair-pricing/index_en.htm http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-8-2017-005087-ASW_EN.html?redirect https://ec.europa.eu/food/safety/food_improvement_agents/additives_en https://ec.europa.eu/food/safety/rasff_en https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52017XC1213(01)

Tvoríme učebné zdroje pre spotrebiteľské vzdelávanie

Indikátory rozvoja kľúčových kompetencií	Spoločenské a občianske kompetencie Schopnosť žiakov používať označovanie potravín v praktickom živote Komunikácia v materinskom jazyku Schopnosť žiakov prezentovať názory, postoje a skúsenosti
Pomôcky:	Prípadová štúdia : Potraviny - čo sa doma naučíš Letáky zo supermarketov Obaly z čokolád, sušienok, jogurtov, čipsov, nápojov Informačné zdroje o označovaní potravín Nožnice, papier, fixky
Trvanie	45 minút
(5')	Predstavenie vzdelávacích cieľov a oboznámenie s prípadovou štúdiou: „Potraviny - čo sa doma naučíš “
(25')	Kooperatívne učenie Rozdelenie žiakov do skupín po štyroch. Žiaci dostanú informačné zdroje, v ktorých nájdu informácie k riešeniu úloh ÚLOHY: 1. Určte dátum spotreby alebo dátumom minimálnej trvanlivosti. 2. Ktoré informácie sú povinne vyznačené na obale potravín? 3. Čo je glukózo-fruktózový sirup? 4. Čo je glutaman sodný? Čo sú Éčka ? 5. Kto kontroluje potraviny a čo je RAPEX ? 6. Aké alergény musia byť uvedené na obale? ? 7. V akom jazyku má byť označenie? Zástupcovia jednotlivých skupín prezentujú riešenia zadaných úloh
(15')	Demonštrácia označovania Práca vo dvojiciach Požiadajte študentov, aby si predstavili, že sú rodičmi, ktorí pripravujú deti ako informovaných spotrebiteľov.

Tvoríme učebné zdroje pre spotrebiteľské vzdelávanie

	<p>Zadajte im úlohu, aby „svojim deťom“ predstavili označovanie potravín na konkrétnych príkladoch.</p> <p>Môžu využiť pripravené informačné zdroje a označovanie potravín predstaviť formou kreslenia, písania, či koláže na konkrétnych príkladoch čokolád, sušienok, jogurtov, čipsov, nápojov...</p> <p>Predstavenie výsledkov a porovnanie so skutočným označovaním potravín na konkrétnych príkladoch čokolád, sušienok, čipsov, nápojov...</p> <p>Hodnotenie najaktívnejších žiakov na vyučovacej hodine učiteľom</p>
Príloha	<p>Prípadová štúdia</p> <p>Andrea sa chystá osláviť svoje osemnásť narodeniny a teší sa na vstup do sveta dospelých. Pripravila si zoznam spolužiakov, ktorých sa chystá pozvať na oslavu. S pripraveným zoznamom oboznámila mamu a otca a požiadala ich, aby jej pomohli s organizáciou oslavy. Mama sa ponúkla, že jej pripraví jedlo a otec jej sľúbil pomôcť pri nakupovaní. Veď v tejto rodine zabezpečuje všetky potraviny práve on. Andrea si k príprave oslavy prizvala aj najlepšiu kamarátku Evu. Prešli si ešte raz zoznam pozvaných spolužiakov a nedočkavo sa rozbehli do supermarketu. Nakúpili kurčatá na grilovanie, pečivo a chlieb, zeleninu a ovocie, sladké kekсы, čipsy a nakoniec aj zmrzlinu.</p> <p>Po návrate domov očakávali pochvalu, že zvládli prvú časť prípravy na oslavu. Otec Andrei rozhodne z nákupu natešený nebol. Povedal im, že takýmto nakupovaním by za jeden rok stratili odhadom okolo 300 eur. Každý spotrebiteľ by mal sledovať a porovnávať ceny tovarov, pretože rozhoduje o svojich obmedzených finančných zdrojoch. Pri rozumnom nakupovaní zostanú v rodinnom rozpočte prostriedky na uspokojenie a zaobstaranie rôznych potrieb. Pripomenul im, že reklamné letáky zo supermarketov prinášajú nielen preplnené poštové schránky, ale aj užitočné informácie o akciách a výhodných zľavách, takže spotrebiteľ si môže vyberať v pohodlí svojho domova.</p> <p>Nákup potravín si prezrela aj mama. Požiadala ich, aby si na obale keksov, limonád a zmrzliny zistili či obsahujú glukózo-fruktózový cukor. Z obalu na čipsoch majú zistiť, či obsahujú glutaman sodný. Potom im navrhla, aby si sami pokúsili zistiť, prečo ich v zložení potravín upozorňuje práve na tieto dve zložky. Mama dievčatám zdôraznila: „Musíte tiež preveriť, či niektorý zo spolužiakov nemá alergiu“. Takéto informácie sú mimoriadne dôležité pre ich život a sú v záujme ochrany ich zdravia. Pochvalu nedostali ani za nákup zlacnených banánov, pretože po návrate domov ich vyložili na stôl úplne čierne. Otec im odporúčal, aby sa s nimi vrátili do supermarketu. Príprava na oslavu narodenín sa stala pre Andreu a jej kamarátku Evu neformálnou školou o potravinách. Dievčatá zistili, že</p>

Tvoríme učebné zdroje pre spotrebiteľské vzdelávanie

	<p>pri odbremenení od nákupov v rodinách, nepoznajú mnohé praktické veci pre život a unikajú im dôležité informácie, ktoré sú súčasťou každodenného života spotrebiteľa. V regáloch sú potraviny z celej Európskej únie, prechádzajú bez hraníc a colných bariér, a preto je vhodné, aby Andrea a Eva poznali aj spoločné európske pravidlá na označovanie potravín.</p>
Poznámky učiteľa	<p>Rozvoj kľúčových kompetencií (sociálnej a občianskej kompetencie a kompetencie komunikácie v materinskom jazyku) je podporovaný na príkladoch z každodenného spotrebiteľského správania. Inovatívnosť projektu spočíva v odklone od tradičných foriem vzdelávania, vo využívaní foriem zážitkového učenia a učenia sa žiakov vlastnou skúsenosťou. Osobitnú pozornosť venujeme vytváraniu príležitostí na interaktívne formy vzdelávania a využívanie kooperatívneho učenia žiakov.</p>